

MA-137

March-2019

B.Com., Sem.-V**301 : Economics****(Economics of International Trade)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) એડમ સ્મિથનો નિરપેક્ષ ખર્ચ લાભનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
 ડેવિડ રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક ખર્ચ લાભનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (B) બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો : 4
- (1) હેક્સર-ઓહલીનના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના સિદ્ધાંતમાં નીચે આપેલી ધારણાઓમાંથી કઈ વધુ મહત્ત્વની ધારણા છે ?
- (A) બે સાધનો (B) પૂર્ણ રોજગારી
 (C) જકાત નહીં (D) બે વસ્તુઓ
- (2) રિકાર્ડોના તુલનાત્મક ખર્ચ લાભ સિદ્ધાંતનો પાયો છે
- (A) વૈકલ્પિક ખર્ચનો સિદ્ધાંત (B) શ્રમ ખર્ચનો સિદ્ધાંત
 (C) ઘટતા મળતરનો નિયમ (D) વહેંચણીનો સિદ્ધાંત
- (3) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો ઉદ્દેશ છે –
- (A) લેણદેણની તુલાની અસમતુલા ઘટાડવી
 (B) નિકાસોને પ્રોત્સાહન આપવું
 (C) રાષ્ટ્રીય આવક વધારવી
 (D) આંતરરાષ્ટ્રીય સમજણને ઉત્તેજન આપવું
- (4) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો આધુનિક સિદ્ધાંત રજુ કર્યો હતો
- (A) સેમ્યૂઅલસન (B) ક્રિસ્ટલ બર્જર
 (C) જેકોબ વાઈનર (D) હેક્સર ઓહલીન
2. (A) મિલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
 વેપારની શરતો એટલે શું ? વેપારની શરતોને અસર કરતા પરિબળો જણાવો.
- (B) બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો : 4
- (1) વેપારની શરતો માપે છે –
- (A) વસ્તુના દરેક એકમને મેળવવા માટે, અન્ય વસ્તુના કેટલા એકમો આપવા પડશે.
 (B) આયાતકર્તા દેશમાં સંબંધિત કિંમતો
 (C) નિકાસકર્તા દેશમાં સંબંધિત કિંમતો
 (D) નિકાસોનું પ્રમાણ

- (2) લોણદેણની તુલા
 (A) કાયમ ખાધમાં હોય છે. (B) કાયમ સમતુલામાં હોય છે.
 (C) કાયમ અનુકૂળ હોય છે. (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં.
- (3) લોણદેણની તુલામાં ખાધને દૂર કરવાનો ઉપાય છે.
 (A) આયાત ઉદારીકરણ
 (B) નિકાસ પ્રોત્સાહન
 (C) આયાત અવેજીકરણ અને નિકાસ પ્રોત્સાહન
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (4) વેપારની શરતોને કયું પરિબળ અસર કરતું નથી ?
 (A) આયાત (B) જકાત
 (C) અવમૂલ્યન (D) રાજકીય સંબંધો
3. (A) મુક્ત વેપાર એટલે શું ? મુક્ત વેપારની તરફેણની અને વિરુદ્ધની દલીલો જણાવો. 14
અથવા
 સંરક્ષણના અર્થ શું થાય ? સંરક્ષણ નીતિની તરફેણની દલીલો જણાવો.
- (B) બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો : 3
 (1) 'નવજાતની માવજત કરવી, બાળકની સંભાળ લેવી અને પુખ્તને મુક્ત કરવું' એ સંકળાયેલ છે —
 (A) ચાવીરૂપ ઉદ્યોગ દલીલ (B) બાળ ઉદ્યોગ દલીલ
 (C) શ્રમની દલીલ (D) લાદણ વિરોધી દલીલ
- (2) કોઈ એક દેશની આં.રા. વેપારની સમૃદ્ધિનો આધાર છે
 (A) તે કેટલા પ્રમાણમાં નિકાસ કરે છે. (B) અનુકૂળ વેપાર તુલા
 (C) અનુકૂળ લોણદેણની તુલા (D) વધારે દેશો સાથે વેપાર
- (3) જકાત એ —
 (A) દેશની વેપારની શરતો સુધારશે
 (B) આયાતી વસ્તુઓની સ્થાનિક કિંમતો વધારશે
 (C) સરકારની આવકમાં વધારો કરશે
 (D) ઉપરના બધા જ
4. (A) વિનિમયદર નિર્ધારણનો સમખરીદ શક્તિનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો. 14
અથવા
 તમે પરિવર્તનશીલ અથવા સ્થિર વિનિમયદરમાં કોની તરફેણમાં છો ? તમારા જવાબના ટેકા માટેના કારણો આપો.
- (B) બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો : 3
 (1) સમખરીદ શક્તિના સંબંધમાં દુનિયામાં વિશાળ અર્થતંત્ર છે
 (A) અમેરિકા (B) ભારત (C) જર્મની (D) જાપાન
- (2) વિનિમયદર એટલે
 (A) ચલણનું આંતરિક મૂલ્ય (B) ચલણનું બાહ્ય મૂલ્ય
 (C) નાણાની કિંમત (D) વસ્તુની કિંમત
- (3) વિનિમયદરનો પ્રશ્ન ક્યારે ઉદભવે છે ?
 (A) સરકારી વેપારમાં (B) ખાનગી વેપારમાં
 (C) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં (D) ઘરેલું વેપારમાં

Seat No. : _____

MA-137

March-2019

B.Com., Sem.-V

301 : Economics

(Economics of International Trade)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain Adam Smith's theory of absolute cost advantage. 14

OR

Explain David Ricardo's theory of comparative cost advantage.

- (B) M.C.Q. 4

(1) Which one of the following assumptions is the most important assumption in the Heckscher Ohlin theory of International trade ?

- (A) two factor (B) full employment
(C) no tariff (D) two commodities

(2) Ricardo's theory of comparative cost advantage is based on the

- (A) Opportunity cost theory (B) Labour cost theory
(C) Law of diminishing returns (D) Distribution theory

(3) The purpose of international trade is

- (A) to correct imbalance in payments
(B) to encourage exports
(C) to increase national income
(D) to promote international understanding

(4) Modern theory of International trade was formulated by

- (A) Samuelson (B) Kindleberger
(C) Jacob Viner (D) Heckscher-Ohlin

2. (A) Explain Prof. Mill's theory of Reciprocal demand. 14

OR

What is the terms of trade ? State the factors affecting terms of trade.

- (B) M.C.Q. 4

(1) The terms of trade measure :

- (A) How many units of goods must be given up for each unit received.
(B) Relative prices in the importing country.
(C) Relative prices in the exporting country.
(D) The volume of exports.

- (2) Balance of payments is
 (A) always in deficit (B) always balances
 (C) always favourable (D) None of the above
- (3) The deficits in the balance of payments could be solved by
 (A) liberalization of imports
 (B) encouraging exports
 (C) import substitution and export promotion.
 (D) None of the above.
- (4) Which factor does not influence the terms of trade ?
 (A) Import (B) Tariff
 (C) Devaluation (D) Political relations

3. (A) What is free trade ? State the arguments for and against free trade. **14**

OR

What does protection mean ? Give arguments in support of the policy of protection.

(B) M.C.Q. **3**

- (1) 'Nurse the baby, protect the child and free the adult' is related with
 (A) key industry argument (B) infant industry argument
 (C) labour argument (D) anti-dumping argument
- (2) A country's prosperity in international trade depends on
 (A) how much it exports (B) favourable balance of trade
 (C) favourable balance of payments (D) trading with many countries.
- (3) A tariff will
 (A) improve a country's terms of trade.
 (B) increase the domestic price of imported goods.
 (C) increase the income of the government.
 (D) All of the above.

4. (A) Discuss critically the purchasing power parity theory of exchange rate. **14**

OR

Do you favour flexible or fixed exchange rate ? Give reasons in support of your answer.

(B) M.C.Q. **3**

- (1) Largest economy in the world in terms of purchasing power parity is
 (A) USA (B) India
 (C) Germany (D) Japan
- (2) Rate of Exchange means
 (A) Internal value of Currency (B) External value of Currency
 (C) Price of Money (D) Price of Commodity
- (3) When the question of Exchange rate arises ?
 (A) in Government Trade (B) in Private Trade
 (C) in International Trade (D) in Domestic Trade